

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR
Hónalában dívve:
Egy évre 16 h.
Egy évre 16 h.
Egy évre 16 h.
Egy évre 16 h.
Egy évre 16 h.
Egy évre 16 h.
Egy évre 16 h.
Egy évre 16 h.
Egy évre 16 h.
Egy évre 16 h.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, kivéve az
Ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megfűzésére nem
vállalkozik.
Előfizetők és hirdetések a kiadó
hivatalában intézendők.

XIII. évfolyam 162. szám.

Nagyvárad

Kedd, 1917 július 17.

Amerika és Németország szövetségesei.

Budapest, július 16. (Saját tudósítónktól.) Hágából jelentik: Az angol alsóházban egy képviselő meginterpellálta a kormányt: hajlandó e gondoskodni, hogy Amerika Németország szövetségeseinek is üzenjen háborút? Lord Cecil válaszában a következőket jelentette ki:

— Amerikának az angol kormány még nem tett olyan lépést, hogy Németország szövetségeseinek is üzenjen háborút és ilyen lépést nem is fog tenni.

Finnország döntő órái.

Budapest július 16. (Saját tudósítónktól.) Pétervárról hivatalosan jelentik: A finn szenátus hétfőn rendkívüli ülést tart, amely döntő fontosságú lesz Finnország jövőjére. Alapos a remény, hogy a finn válságot sikerülni fog kedvezően megoldani.

Egy tengeralattjárónk bravurja.

Budapest, július 16. (Saját tudósítónktól.) Hajóhadparancsnokság jelenti: Egyik tengeralattjáró naszádunk, melyet Trapp sorhajóhadnagy vezetett, július 8-án a Derna-i katonai épületeket 1 órán át jó eredménnyel lőtte. Ellenséges tüzelés eredménytelen maradt.

Orosz katonák az offenzíva ellen.

Budapest, július 16. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: Az orosz fronton mindinkább érezhetőbbé válik a reakció az offenzíva ellen. A fegyelem egyre lazul, egyes csapatoknál a lázadások mindennaposak, a szökések még mindig gyakoriak.

Poincaré is bukik.

Budapest, július 16. (Saját tudósítónktól.) Genéből jelentik: Poincaré bukásáról egyre több hír érkezik. Bukásának oka a tavaszi offenzíva kudarca. Nemzetgyűlés összehívását várják Verzaillésbe.

A kancellár változás.

A külföld a kancellár válságról. A válságot nem akarják elődázni.

Bern, július 16. A Petit Parisien írja: Ha Poroszországban valóban elfogadják az egyenlő választójogot és a képviselők számát a népesség számával arányosan állapítanák meg, akkor az országgyűlésen valószínűleg a szociáldemokraták jutnának többségre. Németország helyzete általában szarvas marad, azonban jóolni még sem lehet.

Stockholm, július 16. Az egyenlő választójognak Poroszországba való bevezetése a politikai érdeklődés középpontjában van. Valamennyi lap igen részletesen foglalkozik vele. A Stockholms Tidningen kijelenti, hogy Vilmos császár elhatározása új korszakot jelent Németország egész politikai életében.

A Stockholms Dagblad megjegyzi, hogy a császár rendelete nagy mértékben hozzájárul a német válság megoldásához. A külföldi politika irányáról nem szól ugyan, csupán a porosz választójog irányát szabja meg, azonban kétségtelenül ez a legfontosabb kérdés a politika főbenjáró kérdéseinek megoldásához. — A Dagens Nyheter ezt írja: A három éves háború önfeláldozása és a hátsó elviselt szenvedések határtalan mennyisége kellett hozzá, hogy végre valóságossá váljék az a szó, amelyet Vilmos császár a háború elején kimondott: Nem ismerek többé pártokat, csupán német embereket. Egy évtől kezdve már, a demokratikusan kormányzott Németországhoz immár szabad az út.

Zürichből jelentik: Svájci újságok a németországi eseményekről a hűbelségekkel való összefüggésben cikkezve, azt állítják, minden attól fog függeni, hogy az antant milyen magatartást fog tanúsítani az esetleg megváltozott németországi helyzettel szem-

CIRKUSZ SCHMIDT

Megnyitó előadás

soha nem látott világvárosi műsorral. 1917. jul. 17. este 8 órakor. Bővebbet a napi falragaszok

Jegyek előre válthatók a Sipos dohánytözsdében!

Egyes szám ára 12 fillér.

ben. Az angol államférfiak legutóbb ugyan kifejezték, hogy demokratikus Németországgal meg lehet kötni a békét, nem lehet azonban tudni, nem tessék-e majd Németország demokratizálódása után az antant vezető emberei újabb nyilatkozatokat, amelyek a békét a német birodalom bizonyos esemélyi kérdéseinek elintézésétől tessék függővé. Kérdéses, hogy Németország belső helyzetének megváltozása megjavítja-e a békére való kilátásokat. A megegyezésen alapuló békére vetett reménység a Németországban esetleg beálló fordulat nyomán sem igen erősödik meg.

Budapest, július 16. (Saját tudósítónktól.) A Budapesti Tudósító jelenti illetékes német birodalmi körökből: A kancellárhoz intézett kérvényt a pártok általában tisztelettel fogadták, csak a konzervatív párt nem; ez azonban még jelentősebbé teszi a császári és királyi akarat nyilvánítását. Az az aggodalom, hogy a válságot elodásni akarják: alapvetően. Az a körülmény, hogy a tanácskozáshoz a trónörökös is bevonták, bizonyítja, hogy az elhatározást gondosan előkészítették. A korona megatartása bizonyosnak, hogy a Hohenzollernnek királysága népkirályság.

Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés estőtörtökön délután 3 órakor ülést tart. Az ülést az új birodalmi kancellár beszéde fogja bevezetni.

Visszavert angol és francia támadások.

Berlin, július 16. A nagyhíradásjelenti:

Nyugati harcok.

Rupprecht bajor trónörökös vezértábornok hadserege. Az angolok tegnap reggel háromszori támadással megkísérelték Lombarddenél elvesztett állásaikat visszaszerezni, de mindannyiszor súlyos veszteségekkel visszavertük őket.

A naposzat mérsékelt tüzelés este egy a tengerparton, mint az Yseről Lysig terjedő területen erős tűzcsépi harcok növekedett, amely éjszaka is élénk maradt.

A Labasse osztráktól, a Scarpe déli partjáig a nap utolsó óráiban fokozódott a harci tevékenység. Lensől északnyugatra és Fresnoisnál erős angol felderítő csapatokat visszavertünk.

A német trónörökös hadserege. A franciák heves, de hiábavaló támadásokkal azon erőlködtek, hogy az általunk Courtraintól délre elfoglalt állásokat visszahódítsák. Ugy ítt, mint a La Boverie majorától délre megbiúsult támadásait alkalmával súlyos veszteségeket szenvedtek.

Silleryől északra, a Wesle völgyben is megbiúsult az ellenség előretörése. A Champagnes nyugati részén néhány elől lévő árunk az éjszakai harcok befejeztével az ellenség kezén maradt, míg a Mont Houton este újra visszafoglalt árkainkat nem sokáig tartottuk, addig a Pois hegyen elkeseredett közelharc után ismét a régi vonalunkat. Mindkét harc évről nagyobb számú foglyot és néhány géppuskát szállítottunk be.

A Mass nyugati partján az élénk tüzharc rövid éjszakai megszakításokkal tovább tartott.

Albrecht württembergi herceg hadserege. A Mass és a Mosel között élénk volt a tűzcsépi tevékenység. Ítt július 14 ikén egy felderítésünk Remenauyillenél jó eredménnyel járt és számos foglyot szállítottunk be.

Keleti harcok.

A Keleti tenger és a Kárpátok között

csak Rigánál és Dünaburgtól délre volt élénk a harci tevékenység.

As Erdős Kárpátokban több orosz partvadászó különítményt elűztünk.

A román síkságon a tüzelés este egyes csapásokon erősödött. A Duna deltájában egyes bolgár biztosító csapatok tegnapelőtti az oroszok rajtattásait ellentámadásokkal visszaverték.

Macedóniai front.

A helyzet változatlan

Lloyd George

nyilatkozik a német többségi párt békenyilatkozatáról.

Budapest, július 16. (Saját tudósítónktól.) Rotterdamból jelentik: Az angol munkáspárt 23 tagja elhatározta, hogy a parlamentben kérdést intéz a kormányhoz a német többségi párt békenyilatkozatára vonatkozólag. A választ a kérdésre Lloyd George személyesen fogja megadni.

10 millió torpedókra.

Budapest, július 16 (Saját tudósítónktól.) Washingtonból jelentik: Az amerikai kormány elhatározta, hogy az új hadihitelből 10 millióért torpedócsirkálókat fog építtetni.

Brazília nem üzent hadat.

Budapest, július 16 (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelenti a Wolff-ügynökség: A Tempsnek az a híre, hogy Brazília hadat üzent Németországnak: valótlán.

Ujabb hajóalsúlyesztések.

Budapest, július 16. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: A Wolff-ügynökség jelenti: Tengeraltjáróink ujabban ismét 24000 regiszter tonna tartalmat súlyesztettek el.

Harcok az Erdős-Kárpátokban.

Keleti harcok. Budapest, július 16 (Hivatalos) Az Erdős-Kárpátokban és a Dnyesztertől délre ellenséges felderítő osztagok előtöréseit visszavertük. Egyébként sem keleten, sem az albán arcvonalon nem volt lényeges esemény.

Olasz harcok. Budapest, július 16. (Hivatalos.) Jamianonál az olaszok több részlettámadása megbiúsult.
A vezérkar főnöke.

67 repülőgép a tenger fenekén.

Budapest, július 16. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: Utólag megállapították, hogy a június hó 8-án elsúlyesztett gőzösön 67 becsomagolt repülőgép is volt, amelyet Amerika szállított Franciaországba.

Német repülőgéptámadás a Keleti tenger partjai ellen.

Budapest, július 16. (Saját tudósítónktól.) Berlinből az admirális jelenti: Az arensburgi kikötő telepéket és az Oarsel szigeten levő Papholmi orosz tengeri repülőállomást keleti-tengeri repülőrajunk egy része az utóbbi napokban ismételtén jó eredménnyel bombázta. Repülőink sértetlen állapotban tértek vissza.

A Wolff-ügynökség esti jelentése.

Budapest, július 16. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelenti a Wolff-ügynökség 16-án este: Nyugaton több helyen élénk tüzharc. Keleten nagyobb harci cselekmény nem történt.

A demokrácia evolúciója Amerikában.

Toqueville bírs munkájának megjelése óta elég ideje volt az amerikai demokráciának az evolúciója. Nézzük kiadó, hogy vesztett? Röviden mondhatjuk, hogy az ottani demokrácia egészen más, mint amit Európában demokrácia alatt értenek. Lincolnnak a definíciója, hogy „mindent a népért és a nép által”. Ezen állapotságban az európai felfogás szerinti demokráciára is alkalmazható ugyan, ámde gyakorlatilag éppen nem fejezi ki az amerikai demokrácia lényegét. Európában azt értjük demokrácia alatt, hogy a közhatalom minden ága a népnél van, tehát a többségnél; bármilyen nyomasztónak, sőt igazságtalannak találja az egyén a többség által elhatározott rendszabályokat, mihelyt azok a többség óhajának és követelményeinek megfelelnek, nemcsak loyálisnak, hanem demokratikusoknak is kell őket tartani. Az a felfogás szerinti demokrácia elvileg abban gyökerezik, hogy az egyének bára kell vonulnia az összeség elé. Ellenben az amerikai demokrácia éppen megfordítva a csaknem korlátlan individualizmusban áll, minden törekvése céljában, hogy az államtalanság mértékét kevesebbet korlátozza az egyén érvényesítését. Az európai embernek ez a sajátja legott feltűnik, amint az amerikai kontinensre lép. Mindentűl tapasztalhatja azt a robusztus egyéni energiát, a gyárakban, az üzletekben, a politikai mozgalmakban, de a „fő térség” paródiájában is az ötédek avatásában egy Newyorkban, mint Newporban és az amerikai nőknél is.

El van vele tele a nagyöklés, a nagy iparos és szociális ellenfele, a munkás is, a ki térsáival hatalmas szövetkezetekké egyesül, hogy a nagyiparos ellen védekezze, sőt ahol lehet támadólag is felléphetni. Az államtól nem vár semmit, de sőt a legtöbb esetben az állam beavatkozását a kormányzó önkényének minősíti.

Míg Európában a demokrácia az általános kivételként tekint feladatának, Amerikában éppen megfordítva a legelső ellentétre vesztett, ma yeknek következménye az egyének közötti szüntelen naponti sőt óránkénti kölcsönös haradás.

A korlátlan verseny orgiáját áll. A nagy vállalkozó, a nagyiparos, ki vaskorában ezeket foglalkoztat, a nagybankár, a nagykiadó, a kinek befolyásos hírlapjai vannak — mind egy olyan politikai és közgazdasági hatalom fölött rendelkeznek, mely a demokrácia fölött európai felfogással homlokegyenest ellenkezik. Bár a jobb belátású amerikaiak is aggodalommal kísérik ott a folyamatot, asszál vigasztalják magukat, hogy hiszen mindenki előtt nyitva áll az az út, a kinek kell ügyessége és munkaszerelme van hozzá, senkinek sem korlátozza őt.

Am, de ez a felfogás helytelen és logikátlan. Helytelen azért, mert ahhoz, hogy valaki azt a hatalmi pozícióra elérje, melylyel a vasút királyok, iparos magnások és hírlapfőnökök rendelkeznek, még más tulajdonságok is kívántatnak, mint a kellő ügyesség és kitartás, a miket az arisztokráciától elcsajátítottak, logikátlan azért, mert ilyenkor éppen a demokrácia eszközeivel teremtesek bizonyos oligarchiát.

Emerson, a kinek tanítása az individualizmusról már már az amerikai néplélekbe ment át, azt mondja: „egyetlen szent törvényem a saját természetem törvénye”. Igazi fenomenális ember csak olyan férfi, a kinek hatalma egyénisége van. Bármely állami vagy társadalmi intézmény csak egy ily férfinak megmozdított árnyéka. Bármely reform és bármely forradalom kezdete valamely egyén eszméje volt. A mi Jancsi és Juliska általál és elváltam, ugyanaz Alkidiaresnél és Semiramianál bizonyos magasztosság színében tűnik föl a hogyan a rák, a bak, a kos, a stropio állati alávalóságukat elvesztik, mihelyt az

állati körbe helyeződik őket. A mit az ember nem képes tapintatával és elkövetésével magának megszerzeni, azt nem szerzi meg számára semmiféle falnak sem. Az egyéniségre, mint valamely sziklára kell építeni, minden más épület homokra van építve.

Uppen az a kölcsönösségre alapított minden egyesüléskor áldatlan sorsa, hogy a hasznavehetetlen existenciák menedékhelyévé válnak. Így áll az életben, így a politikában. Ugyan hagyjanak föl az az elkövetés fecséccsével a tömegekkel. A tömegek nyersnek, lusták, kértületesek a többsyre csak magoknak ártanak követeléseikkel. En a pusztá követelésekre semmit se számít, nem bír legni kell nekik; hanem megvárakozni, fölvilágosítani és tisztességes egyénekkel kell őket nevelni. Így Emerson, a concordi bölcs! Es nyilvános anti demokrácia.

De már az Egyesült Államok keletkezésekor is akadtak ilyen antidemokratikus hajlamok. Hamilton Sándor első pénzügyminiszter és az amerikai államalapító törvények egyik főszerkesztője az 1787. évi alkotmányozó gyűlésben egy szónoknak, ki a legmesszebbmenő népjogok statálása mellett sikra szállott, oda kiáltott: „a nép, uram, a nép egy nagy bűnös!” a kivel az asztalra ült! Sherman Roger pedig, a kinek szintén kiváló része volt az alkotmány kidolgozásánál, kijelenté, hogy a népek minél kevesebb közvetlen köztömöködést kell engedni a kormányzásba. Gerry Elbridge elnök a demokráciát a leggonoszabb politikai rossznak mondta. Adams János, Washingtonnak közvetlen utódja, az alkotmányozó gyűlésben azt követelte, hogy a „jómódusoknak és előkelő származásúaknak” külön képviselőket kell biztosítani a kongresszusban és a kormányzásban.

Innen eredt az az egész 1913-ig fennálló határozomány, hogy a szenátorokat ne közvetlenül a nép, hanem az elektorok — az egyes államok országgyűlése által kijelölt választó férfiak — válasszák. Ez határozottan demokrácia ellenes volt a nép és az elektorok között.

A konservatív bourgeois felfogás nem zárható ki az elől az igazság elől, hogy az emberi természet nem engedni magát háttérbe szorítani és hogy a tömegek korlátlan uralmának okvetlenül a túlszámúak fölülkerekedésére kell vezetnie, az egyes néprétegek egymás közötti elkeseredett, soha véget nem érő, pusztító dulakodására, a legerősebbnek és a legkíméletlenebbnek uralomra, a legriádgebb szociális, politikai és gazdasági egyenlőtlenségre. Azért akart Hamilton az alkotmány kidolgozásakor korlátot szabni annak, hogy a demokrácia demagogiává ne fajuljon.

Azért kötötte az elnök és a szenátorok választását bizonyos cenzusokhoz és követelte, hogy az elnök nevezze ki az egyes államok kormányzóit és hogy ezeknek vétőjük legyen a külső törvényhozásokban. Így jutottak a felsőbb osztályok az uralomra, a csak értettek hozzá, hogy a politikai élet alaprajzát akként tervezék, hogy az uralmat a nagy tömegek elől magok számára biztosítsák. Az őrült ipari tevékenység, a korlátlan párt uralom, a felhalmozott gazdagság kimagasló és túlszámú politikai és társadalmi befolyását az irányzatot nem hogy gyengítették, hanem inkább kiélesítették.

Szóval oda áll, a nagy oceanon túl, a demokrácia útján azt akérik elérni, a mit mi az állatörök öltök alál, de szintén a demokrácia nevében (!) elejteni készülnék.

**Legújabb füzőket legolcsóbban
Kesztenbaum Juliskánál**
lehet beszerezni
Rákóczi-ut (Korona gyógyszertár mellett)
Leibchenek félárban.
Telefonszám 827.

Hogy lett Nedó Juliannából Baghy Piroska?

A daktiloszkópia használata.

Aradon orszavargás miatt a rendőrség elé került egy fiatal lány, Baghy Piroska, akit elítéltek, ujjlenyomatát elkészítették a az országos büntügyi nyilvántartó hivatal részére felküldték. Ez a lány otthon, az aradmegyei Sélénden meglopja nyáját és Szegedre szökött, ahol egy 32. gyalogezredbe tartozó katonával ennek állomáshelyére, Nagyszalona tára ment a ott lakást vett. Lakásadóit sorra meglopja, amiért is Tolna János, Szilcsay Dánielné, Saffis Lajosné feljelentést tettek ellene. A leányt itt elfogták a ujjlenyomatot készítették róla, amit a budapesti daktiloszkópiát intézetbe felküldtek.

Ez év május elsején a járásbíróság fogházából Kerimégi börtönbe kiengedte — mint rendezett — aétálai a rabot, amikor is ez megugrott a a zsidó temetőben bujt el a hullaházban, még pedig úgy, hogy a katonával egy gerendába belefogózott. Ugyanakkor a katonai rendőrség arra járt a bűnös a hullaházba, ott látta denavér módjára lögni a szökevényt. Lefogta a bevitte az előjáróságba, ahol letartóztatott a átadták a járásbírósnak a Kerimégi börtönörnek.

Másnap a börtönör jelentette a járásbírósnak, hogy gyanus aajt hall a fogdából. Odasietett Vinnay Árpád dr járásbíró is a megállapították, hogy a fogoly kibontotta a falat és pedig rossz helyen: a falba szorított lyuk éppen a fogház szobájába, ennek ágya felett nyílt. Perazé, hamar lefogták a kezét lábát bilincsekbe téve elszállították a királyi ügyesség fogházába Nagyváradra.

A negyvárdi fogházból a veszedelmes szökevényt átküldték egyszer szobát aurolni a királyi törvényességekhez. Tiszta sor, hogy innen is megugrott a csak 4 nap mulva csippte el a rendőrség.

Tegnap került tárgyalásra az örökös szökevény szociális lopásának ügye Gyenge Béla tanácselnök vezetésével működő tanács előtt. (Bírák: Sztachó Károly és Jaczkovits Gyula dr, jegyző Massey Ákos dr, ügyész dr Bolza Alfréz gróf.) Az elnök kérdéseire előadja, hogy a neve Nedó Julianna, deszadházi lakos, 23 éves.

Elnök: Az országos büntügyi nyilvántartás daktiloszkópiát osztályától beszerestük Baghy Piroska ujjlenyomatát össze hasonlítottuk Nedó Julianna ujjlenyomatával. Maga nem Nedó Julianna, hanem Baghy Piroska. Ismerje be, mert ezek így könnyen nyithet sorsán. Maga sokszor volt büntetve lopás miatt. Könnyítsen lelkiismeretén.

Vádlott: Beismerem, én Baghy Piroska vagyok. Nem voltak otthon szállásadóim, feltörtém a kaszlit a elloptam a holmikot. Mindennap másutt loptam: csütörtökön, pénteken, szombaton más más helyen.

A bíróság a negyvárdi tanács ki hallgatása után vádlottat két és fél évi fegyházra itélte lopás büntetésért. Az elítélt fellebbezett.

* Ujságkihordónókat felvesz a Tiszántúl kiadóhivatala.

Boros Jenőt felmentették.

A Rákos-Boros ügy főtárgyalása.

A királyi törvényszék büntetőosztálya tegnap tárgyalta Rákos Vilmos papir kereskedőnek Boros Jenő nyomdatulajdonos ellen emelt büntetőpanaszát. A bíróság a nácskossságát Enaber Géza táblabíró vesette, a bíróság tagjai voltak: Nagy Béla dr és Fábry Gusztáv bírák, jegyző volt: Fluch Dezso dr, a vádat Nesztor József dr királyi ügyész képviseltel, Boros Jenőt Kotzó Jenő dr védte, Rákos Vilmost Medvigy Gábor dr képviselte.

Elnök: Tárgyainl fogjuk csallással vádolt Boros Jenő ügyét. Hol késik Boros?

— Toalettet csinál.

Medvigy Gábor dr: Mozilváltelhes.

Boros Jenő

nyomdatulajdonos, büntetlen előéletű, va gyonos vádlott személyi adatainak megállapítása után

Nesztor József dr ügyész indítványozza a tárgyalás megtartását.

Felolvassák a vádiratot, amely azzal vádolja, hogy jogtalan vagyonszerzés esélyéből Rákos Vilmostól azzal a fondorlattal, hogy szedőgéphez ólomra van szüksége, kölcsönként 132 kilogramm ólombetűt, holott tudta, hogy az ólom rekvirálása napok kérdése, s az ólom ára emelkedni fog, az ólom kilogrammját 1 korona 30 fillérvével fizette, tehát csalás vátségét követte el.

Elnök: Megértette a vádat? Beismeri, hogy bűnös?

Boros Jenő: Nem. 1916 május 21 én a vidéki nyomdatulajdonosok értekezletre jöttem össze, hogy a munkabérek javításáról tanácskozzanak. A nyomdafőnökök értekezlete Augenföld Márkot küldte ki, engem pedig, aki mint az országos nyomdászszövetség pénztárosa jelentem meg, feltértek, hogy a nyomdafőnökök kívánságait támogassam s szólaljak fel. Augenföld költséget ők fizették, én, mint szövetségi pénztáros mentem fel a gyűlésre, de későn érkestem, beszámoltam a pénztár helyzetéről, megtettem indítványomat, amely nagy vitát provokált.

— Augenföld vallja, hogy először bizalmas értekezlet volt, amelyen a rekvirálásiéről s az ólom rekvirálásáról, valamint a fizetendő kárpótlásáról volt szó.

Nem tudok róla, nem voltam jelen. Az előtt is szükségem volt ólomra azidőben is. A szedőgéphez szükséges ólom nagyon kevés volt, ezért több helyre, különösen a Budapesti Hirlaphoz fordultam, ott azt a tanácsot adták, vegyek ócska ólmot s egy vegyülekkel szedésre alkalmassá tehetem. Otthon ilyen ólom nem volt. Elmentem Rákos Vilmoshoz s közöltem vele, hogy szükségem van szedőgéphez 50—60 kg. ólomra, adok 100 kg-onként 130 koronát. Ő adott nekem annyi ólmot, én kifizettem, de mikor elküldtem az ólomért, visszafizante, hogy nem adhat, csak 132 kilót, ennyi van egy ládában. Végre 2 ember érte ment, elhozták, én könyvelőnőmnak tudomására adtam, hogy 132 kilogram ólomért ki kell fizetni a még hiányzó 41 korona 60 fillért. Két három nap mulva ájtott Rákos Vilmos az üzletbe s

patellát csapott, esdött, hogy én ócska vettem meg az ólmot, s ő drágábban tudná most eladni. Aztán eljött, felemlizte, hogy a rekvirálásnál drágábban adhatná el az ólmot, lamentált, kiabált, sértegetett. Én azt mondtam, hogy nincs erre időm.

— Neumanntól is vett ugyanakkor ólmot?

— Igen.

— Annyi ólomra volt szüksége? Stern Bélától is vett.

— Minél több, annál jobb.

— Rákos azt állítja, hogy nem adta el önnek az ólmot, hanem én kölcsönkértem. Tanuk is mondják ezt. Beszéltek a rekvirálásról is, én azt mondtam, hogy egy hónap mulva lesz a rekvirálás, pedig pár nap mulva bekövetkezett.

Erről nem volt szó köztünk.

— Rákos azt mondja, hogy nem saját gépéhez vette az ólmot, hanem elküldte Budapestre és ott eladta.

— Balgasolom, hogy beolvastottam a géphez. Kiderült, hogy nem is lehetett a szedőgéphez használni, az ótő jelsutette, hogy tele volt ólomhulladékkal, ennek ára 80 fillér—egy korona. Nem igazi ólom volt, nem is esett rekvirálás alá.

— Egyeskedni is akart: Rákossal Stern Béla utján?

— Stern Béla megszólított a Zoldfa utcán s azt mondta nekem: nézd, Boros, ne kezdj ki azzal a Rákossal, minden kollégánkkal veszekedik, becsületsértési pörök vannak, jobban jársz, ha visszaadod az ólmot. Akkor azt mondtam: jó, adok neki 60 kg. ólmot, pénzt is adok, ezzel a veszett emberrel nem kezdek ki, de nem bírok meg, hogy ne mondja Rákos, én jöttem hozzá. A Nagyváradi Hitelbank igazgatója, Balogh Vilmos is egyeztetni kívánt, de én nem akartam Rákossal érintkezni, minden barátommal, ismerőseimmel járt.

— Volt becsületsértési pör is abból?

— Igen, engem elítéltek 100, öt 200 koronára, a fellebbezésnél felfüggesztették az eljárást.

Rákos Vilmos

tanu: 1916 május 24-én . . .

Elnök: Rosszul fog emlékseni.

Tanu: . . . bejött hozzám Boros Jenő, megölelt s így szólt: a szedőgépem nem tudom szedni a lapot, ólomra van szükségem. A grafikai főnökegyesület gyűléséről jöttem, azt mondták, nincs ólom. Jó, mondtam, adok ólmot, de mindjárt visszaadod, mikor teheted. Ő kihústa a fiókot s mondta, hogy elviteli a drága ólmot. 130 koronát letett az íróasztalra. Nem kell, minék az, mondtam, kölcsönképen adtam az ólmot. Elment, telefonált, hogy adjak jegyzéket; nem gondoltam, hogy ki akar játszani, azt mondta, hogy a könyvelés szempontjából kéri, hát kiadtam. Küldtem Bartos Rózával a jegyzéket, de pénzt nem hozott. Később küldött pénzt, visszaküldtem neki, mert én nem adtam el az ólmot, ha nem vessi át a pénzt, bíról letébe helyezem. A betűket rekvirálták s nekem be kell szolgáltatni. Adok én majd, mondta Boros. Minék, mondtam, hisz van nekem. Harmadaap felszólítást kaptam, hogy be kell szolgáltatni a betűt. Átmentem Boroshoz, a betűt be kell szállítani. Ő erre egyet káromkodott s görbe bottal felém jött.

— Azt mondják a tanuk, hogy eladta a betűt, maga is mondta, hogy 3 K-50 fillérral eladhatta volna, számlát is adott, igazolja, felvett 130 koronát s jár még 41 korona 60 fillér. Ilyet nem ad ki egy kereskedő, ha kölcsön ad árut. Hogy adhat kölcsön árut?

— Ugy, hogy az ő nyomdájából ad vissza ólmot.

— Hisz akkor nem kér kölcsön, ha van ólom nála.

— Boros üzletét akart csinálni, mástól is akart venni.

— Akkor az ólomnak 90 fillér volt az ára s nem 3 korona 50 fillér, mikor eladta Borosnak.

— Mayer Róssó szövetségi alelnök értekezletet adott ki, hogy a kis nyomdák 6 korona 50 fillért érhetnek el az eladásnál. (Beosztolja a közeleket.) Ezt én csak későn kaptam meg.

— A pénzt nem adta vissza, se letébe nem helyezte.

— Nálam van. A vissza nem adott betűkért jó betűket voltam kénytelen elvenni, amelynek ára különként 10—12 korona volt.

Kotzó Jenő dr védő: Boros elírta önnek váltót?

— Igen, 450 koronát, kifizettem. Boros becsomagolta betűimet, s Budapestre küldte. A betűkért 450—7—9 koronát kértem.

Medvigy Gábor dr: Kikől hallotta, hogy Budapestre küldte Boros a betűket?

— Arany Sándortól.

Most szembesítik Rákost Borossal.

Rákos Vilmos: Nem borultál a nyakamba, mikor bejöttél hozzám? Nem nyitottad ki a fiókomat?

Boros Jenő: Én nem borultam az ön nyakába, sokkal kedvesebb emberek nyakába se szoktam borulni. Ha Rákosnak szüksége volt pénzre, ő nyitotta ki a fiókomat, s kivette a pénzt, az árut az állványról vitte el.

Tanu megsekketését felfüggesztik.

Augenföld Márk igazgató tanu: Kiküldött volt a budapesti értekezleten, Boros későn jött, előbb volt a beszélgetés a várható rekvirálási árakról. Magasabb árakra voltak elkészülve, mint amit a kormány adott: 5 koronát vártunk. Rákossal beszéltem telefonon, figyelmeztettem, hogy eladni nem szabad az ólmot. Kölcsönzés megengedett volt.

Neumann Vilmos nyomdatulajdonos szintén adott el ólombetűt Borosnak, mint máskor is, 1 korona 20 fillérért különként.

Stern Béla nyomdász közvetíteni volt hajlandó az egyezséget Rákos és Boros közt. Boros tőle is vett ólombetűt.

Rákos Vilmos a tanutól kérdezni akar.

Elnök: Akinek ügyvédje van, az nem kérdezhet. (Rákos kilép az esküdtek padjából s Medvigy drhoz megy, azután az újságírók asztalához ül.)

Engler Berta igazolja, hogy Borosnak kölcsönadta Rákos a betűket.

Farkas Rósi után Arany Sándor igazolja, hogy az ólom vegyes salak volt. Rákos átment hozzám s neki mondta: hol van a gazdád, az a svindler becsapott engem, 1 korona 30 fillérért vette meg. Nem

mondta, hogy Boros megvette a betűket s Budapestre küldte.

Rakos: Nekem haragosom, fiát letartottattam.

Elnök: Nem engedem a tanut terrorizálni.

Tanu: Azt hiszem, a szedőgéphez olvasztottuk be az ólmot, volt benne ólom is.

Rakos Vilmos bemutatja üzleti könyveit, amelyet a törvényszék a benne levő történelem miatt félretesz.

Gránát Ilona, Öhlbaum Jenő s a többi tanuk kihallgatása után **Nesztor József** dr. kir. ügyész a vádat fenntartja.

Kotzó Jenő dr. védőbeszédében kijelenti, hogy itt kereskedelmi ügylet jött létre, ehhez Borosnak joga volt. A fondorlatra nincs bizonyíték.

A bíróság ezzel az indokolással Boros Jenőt a vád alól felmentette.

Nesztor József dr. ügyész és **Medvigy Gábor** dr. magánpanaszos képviselője fellebbeztek az ítélet ellen.

70 forint egy köből árpa.

Hegy uzsorázzák ki a közönséget.

Kormányrendelet intézkedik, hogy a gabonafélék termését be kell jelenteni, azt eladni nem szabad.

A nagyváradai piacon azonban ennek a tilalomnak dacára megjelent az árpa. A szép fehér árpa ott van a sorban, kosárral, tarisznyával, sőt zsákkal is.

A közönség megrohanja a veszi liter számára. De milyen áron?

Az eladó tudja, hogy szüksége van rá a közönségnek, de óvatos, jól megválasztja, hogy kié adja.

Ha városi ember közeledik felé, vagy az árát kérdi, egyszerűen kijelenti:

— Nem eladó. Már elkelt.

A szegényebb asszók yoknak azonban még, hierenkint 70–80 krajcárjával, sőt 1 forintért is. Koronával nem is számít, legfeljebb mikor az árpáért kapott pénzt számolja.

A rendőrség napról-napra látja ezeket az állapotokat, de éppen nem tartja szükségesnek, hogy beleavatkozzék a dologba. Pedig itt kétféle büntetendő esetlekmény forog fenn. Először a miniszteri rendelet áthágása az árpa forgalomba hozatalával, másodsor pedig uzsorászkodás gabonával.

Hallottunk más esetet is.

Várad Velencén az egyik termelővel megalkudott egy harctérről hazaférkezett katonára az árpatermesre. Az alkunál nem említették, hogy forint vagy koronában értendő az ár. A katona az érvényben levő koronáérték tudatában alkudott.

Mikor a fizetésre került a sor, a katona 70 koronával akarta fizetni koblát az árpának, mire a termelő gazda éktelen dühbe gurult.

— Mit gondol, hogy 70 koronáért potyázom el a drága árpámat; én 70 forintban alkudtam. Csak ennyiért adom.

Ezen azután erősen összevesztek, s majd verselkedésre került a dolog.

A féktelen ussora dühöng és nincs, aki megatádozza.

Igy azután elárják azt, amit egy termelő hangoztatott.

— Megadják még az én buzámért a 200 koronát is.

A nagyváradai rendőrség éberségétől ez be is következhet.

..HIREK..

* **Gratz Gusztáv Bécsben.** Bécsből jelentik: Gratz Gusztáv pénzügyminiszter ide érkezett. Nyomban érkezése után tanácskozott az itt időző Szerényi miniszterrel. A magyar miniszterek itteni tartózkodása a Németországgal kötendő kereskedelmi szerződéssel van összefüggésben.

* **Rakovszky István az alkotmány pártban** Budapestről jelentik: A Nap jelenti, hogy Rakovszky István ki lép a néppártból és az alkotmány párt tagja lesz.

* **Panaszok a villamos ellen.** A Városi Villamos vasút ügyében Várad-Velence lakossága vasárnap tartott értekezleten a következőket tárgyalta: Sérelemnek tartja a Boros utcai és védjelati megállók eltörlését, sérelemnek tartja, hogy a városi villamosvasút nem járát elég pótkocsit, úgy, hogy nem hogy idegen forgalmat tudna lebonyolítani, sőt még a jegybérlettel bírók is kívánnak téve annak, hogy lökők a villamosról és gyalog kell mennők, továbbá nem hogy öt perces forgalom volna, hanem egész egyszerűen azt csak a közönség igazgatására hosta forgalomba, mert jelenleg 25–30 perces közlekedésnek lehet nevezni a forgalmat. Jogtalannak tartják azt is, hogy az ideiglenes menetrendet eltörölték s azt ezzel indokolják, hogy nincsen alkalmazott elég. Az értekezlet úgy határozott, hogy egy beadvánnyal fordul nagyvárad város tanácsához, amelyben a sérelemek orvosítását kéri. Ha ez nem segítene, úgy a miniszterhez fordulnak orvólásért. A beadvány elkészítésével Bálint Mihály mázoló mestert bízták meg.

* **Egy papnövendék hősi halála.** Már elmúlt egy éve, hogy **Takács Imre** VII. gimnázista papnövendék felcserele a reverendát a sűrű hóvédőruhával, hogy hőn szerettét hazájáért áldozza ifjú erejét. A 3. honvéd gyalogezred önkéntese lett, s mint ilyen került ki az olasz frontra a leghevesebb csaták színhelyére. Innen jött most a szomorú hír: Takács Imre az offenzíva egyik borzalmas csatájában hősihalált halt. Emléke növendéktársai és bajtársai lelkében örökké fog élni.

* **Mi a beja Schwartz Albertnek?** Schwartz Albert, az ismert betűő, aki Miskolc Barabásánál, Fráter Barna alispánnal operált az utóbbi időkben, ezzel védekezett: a királyi tábla elítélte, hogy elmezavarban szenved. A királyi tábla rendelkezése a törvényszék büntetőtanácsa Ember Géza táblabíró elnöklésével meghallgatta Schwartz Albertet, hogy tényleg elmezavarban szenved-e? Schwartz Albert igen-nel felelt s megmondta bejegyzésének diágnózisát is:

— Epilepsziából eredő vérzavargásban szenvedek.

Ezt tudatják a királyi táblával.

* **Tóth Gyula temetése.** Nagy részvét mellett ment végbe tegnap d. u. től Tóth Gyula m. kir. pénzügyőri felügyelő temetése. A temetésen megjelentek a pénzügyigazgatóság — a pénzügyőri szakasz — az adóhivatal tisztikara, az osztrák magyar bank Hlmesch Frigyesselel élén, a m. kir. posta és távirtda igazgatóság és tisztikara az Urak kongregációjának tagjai; jelen voltak még az elhunyt nagyszámú jóbarátai és a család tisztelői és a résztvevő közönség nagy számmal. A temetési szertartást **Imrik S. Zoltán** tb. kanonok segédlettel végezte, amely után a sebbnél sebb koszorúkkal borított díszes érekeporost feltették a négyes fogatú fűveg díszkocsira és a díszes gyászmenet az olasz temetőbe vonult, ahol a családi sírhelyen helyezték örök nyugalomra az elhunytat. — A díszes temetést **Velszlovits Adolf** és fia első nagyváradai temetkezési vállalatja nagy pontossággal rendezte.

* **Pénteken lesz a részgálic kiosztás.** Felkérésnek azon nagyváradai hegyközségi birtokosok, akik részgálic járandóságukat mind es ideig ki nem váltották, hogy a részgálicért csakie folyó hó 20-án (pénteken) jelentkezzenek a hegybírói igazolványai a biharmegyei gazdasági egyesületnek Banyitay-ligeti székházában, miután a nagy munkalány miatt részgálic kiosztás csakis fenti napon fog eszközölni.

* **Halálozás.** **Németh Károly** derék nagyváradai polgár vasárnap 69 éves korában elhunyt. Temetése ma délelőtt 10 órakor megy végbe a biharmegyei kórházból, ahonnan a **Rullkovsky** temetőbe fogják kikísérni végező utjára. Az elhunytat hét gyermeke és nagyszámú rokonai gyászolják.

* **A Körösön át járnak lopni a hegyre.** Tegnap délután egy velencei banda a szokásos uton, a vizmütelep utolsó gátján állábalt az olasz partra s ott a **Fröhlich-szőlő** alján lassedte az érett s a szépen kifejlött tököket áthordta a tulsó partra, ahonnan elvitték az ott várakozó családtagok haza. Azonnal jelentést tettek a rendőrségnek s kiderült, hogy állandóan, fűrdés ürügye alatt járnak át az olasz partra s a **Miskolc, Fröhlich, váradszőlősi plebánia** szőlőket fosztogatják. Nincs más mód, mint a gáton való átjárást beültani s a lövésztárat ott beüzemeltetni, mert a szőlőtulajdonosok a város ellen fordulnak kártérítési igényekkel. A lopott holmit ugyanis a gáton kényelmesen át lehet szállítani, tehát a betöréseket elősegíti ez a bukógát.

* **Év végi jutalmak az iparostanonc iskolában.** A nagyváradai szakirányú iparostanonciskola tanfolyosai a felügyelőhatósága által a következők mult 1916–7. tanévről rendelkezésére bocsátott jutalmi összegeket a következő iparostanoncoknak ítélte oda: **Pázmány Antal** asztalos 50, **Szilágyi Lajos** géplakatos 50, **Futó Károly** géplakatos 50, **Mezyhári Antal** géplakatos 50, **Köteles János** csizmadia 50, **Ramán Károly** nyomdász 50, **Kosma Ferenc** f. szabó 50, **Kicssei Endre** f. szabó 50, **Daróczy Bálint** géplakatos 50, **Boros Mihály** csizmadia 50, **Méhes Károly** asztalos 50, **Tapassai Gyula** bádogos 50, **Kecskeméti Lajos** lakatos, **Kandsi Farkas** c. f. r. 50, **Kiss Ernő** szijgyártó 50, **Feld István** lakatos 50, **Burik György** 50, **Gelb Miklós** lakatos 50, **Halász István** lakatos 50, **Szilágyi Julián** c. f. r. k. 50, **Ugró Magda** nyomdász 25, **Birkos Margit** fényképész 25, **Klein Gizella**

Legujabb táviratok.

A német birodalmi gyűlést elnapolják.

Budapest, július 16. (Saját tudósítónktól) Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés pártelnöki tanácsa abban állapodott meg, hogy a birodalmi gyűlést július 20 án szeptember közepére elnapolják.

Az orosz delegátusok tanácskozása egy osztrák képviselővel.

Stokholmból jelentik: Az orosz delegátusok tanácskoztak Dasinszky osztrák képviselővel, azután elutaztak Londonba, ahol a francia megbizottakkal is tanácskoznak.

IRODALOM

A Vasárnapi Ujság július 15 iki száma napi események illusztrálására szép képeket közöl királyunk látogatásáról a tiri fronton, a német császári pár lexenburgi időzteséről, Hindenburg és Ludendorff látogatásáról (öbudsállásunkon, továbbá Strobl Alajosról, műterméről és műveiről a végül a "Vasárnapi Ujság" től megszokott pompás hárterti felvételek egészítették ki a szám képeit. A szövegrészen Pekár Góula eredeti regényét, Lévy József költeményét, Szöllösi Zsigmond tárcáit, a "Marquand levelei" című fordított regényt stb. találja az olvasó. — A "Vasárnapi Ujság" előfizetési ára negyedévre hat korona. Megrendelhető a "Vasárnapi Ujság" kiadóhivatalában (Budapest, IV, Egyetem utca 4 sz.)

Az "Élet" képes heti folyóirat (szerkesztő Andor József) július 15 iki száma a következő tartalommal jelent meg: Országhossz. Képek. — Helyi hírek. — Andor József. — Tavasz hó. (Regény) Pokorny Margit. — Oszkár (Elszólás) Laczko Géza. — Egy repülőgépi katasztrófából. Pilóta. — Országunknak való oktatás. (Költemény) Székely József. — Akik az élettől félnek. (Regény) Irta: Henry Bordeaux; fordította: Kálmán György. — Kultura. — Hétfőhétre. — Szerkesztői üzenetek. — A kiállítások szerkesztett lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári ut. 15. Előfizetési ára félévre 10 korona. Mutatványssal megkészséggel küld a kiadóhivatal.

Magyar Kultura. Társadalmi és tudományos szemle. (Megjelen havonként kétszer: 5 én és 20 án. Évi ára 16 korona. Budapest, VIII, Horánszky-utca 20. sz.) — Legujabb száma megjelent meg a következő és változatos tartalommal:

Taralmányok. A mai természetbölcsélet. Dr. Plata Boniféc. — Irodalom és könyvtarjesztés. Tarczai György. — Autonómia és hírközlési élet. Bagó László. — Gazdasági közlekedés Magyarország-Ausztria és Németország között. Kirschhanek Odón. Tárcák. Szemkötő a halállal. Paul Bourget. (3) Pajzs és kard. Lovászokrány. Mikor csak be számítás alá a vallási kétség? Bangha Béla S. J. — Legelső teendő. D. brászky János. — Levelek a szerkesztőhöz I. A római kérdés. Dr. báró Vécsy József Aurél. — II. T. F. nevelő. Szemlék és kritikák. Visszatekintés a színházi évadra Dr. Várdai Béla. — Könyvek: Két birodalmi regény. Dr. Várdai Béla. — Auszlia rovaja. Stecz Vjmos. — Dr. Kis-Erős Ferenc:

Estétik. Vallos László S. J. — Aage Madelung: Hadászati. Dr. Domborits Sándorné. — A Magyar Könyvtár legujabb füzetel. Dák Viktor. — Dr. Horváth János: Magyar szövetségi kate. Kirschhanek Odón. Napló. Akadémia és katolicizmus. — Megalkul az Országos Radikális Párt. r. — A "kötés morál". Rövid feljegyzések.

ZENE és MŰVÉSZET.

Az Operaház művészei Nagyváradon.

Július hó 21 én és 22 én oly nagy értékű kulturesemény elibe név Nagyvárad város közönsége, amint a zenei kultura terén eddig nálunk ritkán produkáltak. A negyedik honvéd gyalogezred pótszásllója meghívása folytán Brody István, a budapesti Operaház főrendezője vállalkozott arra, hogy egy par excellens előrendű együttesel — melyet az Operaház művészeiből toborzott — vonuljon be a Szilgigeti színházba, hogy ott két estén át a négyes honvéd eszetek árvái és özvegyei javára gyönyörködtessen, szórakoztassa Várad közönségét. Kétségtelen, hogy a bevonulás ragyogó külső és erkölcsi siker jegyében fog megtörténni, a műsor, a szereplők, a főrendező és azok, akik a nagyszemű vállalkozást kezdeményesték, garantálják a sikert.

Dr. Székelyhidny Ferenc az opera első lírai tenoristája, Marschalkó Rózi az opera mezzo primadonája, Simson Mariaka a kiváló alt-énekesnő, Hegedűs Ferenc, az opera bass buffója, Pusztai Sándor fiatal baritonista és Kertész Odón tenor buffo a résztvevői az estnek, melynek ragyogó műsoráról még meg fogunk emlékezni. — Az operák Felsócher operaházi oropetitor hár mester dirigálásában kerülnek bemutatásra. Az előadás teljes jövedelme az árvák és özvegyeké.

Fekete-Györösön Tenke mellett 134 kishold föld tanyával és belsőséggel, melyen szép és megfelelő lakás van, szabad kézből eladó.

Értekezhetni Nagyváradon az Általános Takarékpénztárnál.

* Egy örök és szobakézeltető a Fekete Sas épület irodájában felvétetik. Jelentkezhetni délután.

Vizvezeték-utcán szép kilátással egy családnak való ház eladó.

Felvilágosítást ad:

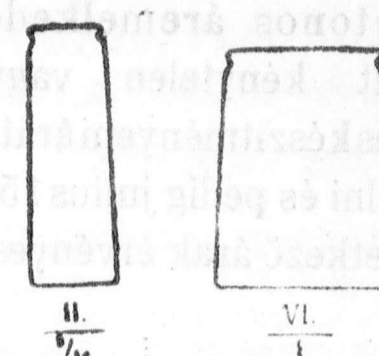
Dr. Imrik Guszláv ügyvéd
Sal Ferenc-u. 15. Telefon 416.

Főszerekesztő: Dr. KRÜGER ALADÁR | Felsőszerekesztő: P. PAPP KÁROLY

NYILTTÉR.

Köszönetnyilvánítás.
Mindazoknak, akik tegnap f hó 16 án szeretett édes jó atyánk temetésén megjelentek és ezzel fájdalmunkat enyhítették köszönetünket nyilvánítjuk.
A tóti Tóth család.

HETI ÁRJEGYZÉK:

Befőttes és uborkás üvegek megérkeztek minden kivitel és nagyságban Eladás nagyban és kicsinyben.

- Vizespohár finom csiszolt üvegből . . . —26
- Borospohár finom csiszolt üvegből . . . —22
- Söröspohár finom csiszolt üvegből . . . —30
- Vizeskancsó finom csiszolt üvegből . . . 2—
- Borospalack finom csiszolt üvegből . . . 2—
- Cukortartó színes finom csiszolt üvegből 2—
- Sótartó kristály finom csiszolt üvegből . 2—
- Gyümölcsállvány finom csiszolt üvegből 3—
- Befőttestál fogóval finom csiszolt üvegből 3—
- Vizeskészet színes finom aranyozással . 5—
- Boroskészet színes finom aranyozással . 4—
- Sörökészet színes finom aranyozással . 4—
- Likörökészet színes finom aranyozással 4—
- Tésztakészet finom majolika színezéssel 5—
- Kávékészet színes finom aranyozással 10—
- Teáskészet színes finom aranyozással . 10—
- Mocakészet színes finom aranyozással 10—
- Mosdókészet színes finom diszítéssel . 12—
- Ebédőkészet színes finom aranyozással 40—

Szent Antal szobrok, Mária szobrok, Szentelt víztartók minden kivitelben kaphatók.

Megérkeztek
Konyha felszerelési áruk.
Főzőedények.
Táblaüveg. Porcellánárak.
Képekretézés - művészies kivitelben. Ablaküvegezés!

KOMLÓS TESTVÉREK
üveg és porcellán nagykereskedés.
Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.
Telefonszám 372.

351-1917 v. gr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött kir. bírósági végrehajtó esernél kihírre teszi, hogy a mar-gittal kir. járásbírósnak 1916. évi Ft. 2080/2 s. áru végrehajtási rendelő végzése következtében dr. Winkler Lajos ügyvéd által képviselt özv. Nagy Károlyné Mező Juliánna javára 460 korona értékűveteltsé s jánulékal erejéig foganatosított végrehajtási végrehajtás alkalmával foglalt és 610 for-ra becsült ingóka a kir. járásbírósnak 1916. évi Ft. 3964/4 számú végzésével a további eljárást elrendelte, az 1881. évi LX. t. cikk 120. § a értelmében jelen az árverést elrendelő végzést helyettesítő árverési hirdetmény úgy a fentnevezett végrehajtó, mint a foglaltató és felülkghaltatók részére is — amennyiben ezek az árverés kitérésében szükséges kiküldetési joggal bírnak, avagy ezt idő-közben jogérvényesen nyilatkozta — ki-fogóztatják, illetve az árverés kitérésük: — az árverésnek a fentidézett törvények 114. § a értelmében Erb gyszólón leendő meg-variáns előjártól határozottól 1917. évi július hó 27. napján, délután 3 órája kifizetési, mincor a bíróság le és felülkghaltató ingó, ngymint burgonya, tengeri, bor a legelőbet-igazónok a 107. és 108. §-a értelmében, készpénz fizetés mellett, szükség esetén beca-aron alul is el fognak adni.

Felhívotnak mindazok, kik az árverez-endő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben részökre foglalás koráb-ban eszkbóthetett volna és ez a végrehaj-tási jegyzőkönyvtől ki nem tűnik, előtérbe-jelemléseiket az árverés megkezdéséig alul-írott kiküldötténel vagy írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetmények a bíróság tábláján kifüggesztését követő nap-tól számítottatik.

Kelt Marjatta, 1917. évi július hó 10.
Jóny Lajos
kir. bír. végrehajtó.

ÉRTESÍTÉS.

A nyers anyagok, tégelyek, üvegek, dobozok, papíráruk folytonos áremelkedése miatt kénytelen vagyok egyes készítményem árát fel-emelni és pedig július 15-től következő árak érvényesek:

- Alabástrom krém nappali 2'50
- Alabástrom arckenőcs esteli 2'50
- Alabástrom szappan . 6'00
- Alabástrom powder . . 3'00
- Emir arcmosó 2'00
- Emir hajfestő 3'50
- Liszka víz 2'00
- Ibojya tejkrem 1 tégely 1'00

Ezen szerek kaphatók;

NÉMETH PÁL

„Arany Kereszt”
gyógyszertárában.

Nagyvárad, Szent László-tér.
(Városháza mellett.)

**Betűszedő tanulóknak
fiu és berakó tanuló-
nak leány fizetéssel
felvétetik**

a Szent László-nyomda R.-t.-nál.

TÜZIFA

Waggon tételben, méter számra és felvágva kapható

JENEI M. CÉGNEL
Szarvas-sor 27. Stern palota.
Telefonszám 10-13.

Me grindeléseket felvesz
BÁNYAI JÓZSEFNÉ
Sztaroveszky-u. 2. Nagyhidfő.
Telefonszám 14-55.

Kiadó azonnal!

Üzlethelyiségek, raktarak, műhelyek, olcsóbb bér mel-lett hosszabb vagy rövi-debb időre.

Nagy Sándor-utca 4. sz.

Telefon 1404.. Utcai helyiség

MOCSÁRY SÁNDOR

Épület- és díszmű bádigos, vízvezeték és villanszerelő.

Nagy-Várad, Zöldfa-utca.
Zöldfa-épület.

Villanymotor, írógépek, kerék-párok, ellenőrző kasszák és gramafonok szakszerű javítása és állandó jókarban tartása. Bronzműves, lakatos és mű-szerész munkák elfogadottak.

IZSAK LIDIA

**Elsőrendű
fűzőszalon**

NAGYVÁRAD,
Nagy Sándor-u. 1.
Park-szálloda épületében.
Interurban telefon
11-53 szám.

A Sziliget-színház művésznőinek egye-düli főbűvészalkotója. Tisztításokat és átala-kításokat elvállalunk. Fűzők mérték után a leg-övidebb idő alatt elkészítetnek.

Olcsó takarmány!

Lovak, szarvasmarhák etetésére

maláta
k a p h a t ó

métermázsánsként 8 K-ért.

Moskovits Mór és fia r.-t.-nál
Kolozsvári-utca 62.